

KOM ACHTER JE HEK VANDAAN

‘Wat is het moeilijk voor rijken om het Koninkrijk van God binnen te gaan’. (Marcus 10,23)

Villawijken

De schrijver P. H. Thomese zei over zijn nieuwste boek *BLACK-OUT*: ‘Ik schets een reservaat van welgestelde mensen die zich veilig wanen voor de boze buitenwereld. In het fictieve Blankendaal verschuilen ze zich achter hun goed gecoiffeerde heggen, automatische hekwerken en kronkelige oprijlanen. Daar voeren ze een dik-voor-elkaar-show op. Ze lopen rond alsof ze onkwetsbaar zijn, terwijl toch overal ziektes en verderf loeren’.

Blankendaal – je herkent er natuurlijk meteen Bloemendaal in. Een dorp met enorme villa’s achter hoge hekken. De schrijver woont er zelf ook, al is het niet in een villa. ‘Maar als je die mensen leert kennen, vallen ze best mee,’ zegt hij.

Geen patjepeeër

Wie ook meeviel was de rijke man die op een dag naar Jezus kwam. Hij was bepaald geen patjepeeër. Geen opschepper. Integendeel, toen hij bij Jezus kwam viel hij op zijn knieën. Dus bepaald geen man die uit de hoogte deed. Gewoon een aardige vent. Beleefd ook vooral. Pijnlijk beleefd zelfs.

‘Goede Meester’ zo begon hij. En meteen kwam zijn brandende vraag: ‘Wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?’ Jezus ging eerst in op die aanhef. ‘Waarom noem je Mij goed?’ Het is alsof Jezus door hem heen kan kijken. Hij ziet hoe overdreven beleefd de man is. Hij is té onderdanig. Hij is bang het fout te doen. Vervolgens ging Jezus in op zijn vraag. Deel hebben aan het eeuwige leven? Dat doe je door goed te leven. Door de paden van de geboden te lopen. Door Gods wegwijzers te volgen. Gods wegwijzers maken je immers wijzer.

Ideale schoonzoon

‘Dat heb ik allemaal gedaan,’ antwoordde de man. ‘Al vanaf mijn jeugd’. Pijnlijk beleefd. Pijnlijk voorbeeldig ook. Je zou zeggen: de ideale schoonzoon. Welgesteld én een vent uit één stuk. Maar pijnlijk dus ook, want er gaapt een

leegte in zijn leven. Zijn verterende ambitie om een goed leven te leiden heeft hem niet gelukkig gemaakt. Al vanaf zijn kindertijd was hij een serieuze ziel. En hij is erin verstrikt geraakt. Niets meer te wensen en toch niet gelukkig. Maar hij bleef proberen. Zoals een vlieg die naar het licht van de zon wil, maar telkens weer tegen het glas van een raam botst. Wat is het toch dat me in de weg zit?

‘Perfectionisme,’ dacht een therapeut over een cliënt met het zelfde probleem. En hij hield hem deze rekensommen voor: $1 \times 1 = 1$, $2 \times 2 = 4$, $3 \times 3 = 9$, $4 \times 4 = 17$, $5 \times 5 = 25$. ‘Er is er één fout,’ zei de cliënt. ‘Nee,’ zei de therapeut, ‘er zijn er vier goed.’ Dat is een manier om van je perfectionisme af te komen: leren van wat er wél goed gaat.

Eén ding ontbrak

Maar Jezus deed het omgekeerde! Hij ging mee in het perfectionisme van de man! ‘Eén ding ontbreekt je,’ zei hij: ‘Ga naar huis, verkoop alles wat je hebt, geef het aan de armen, en ga met mij mee’.

Het was een aanbod van liefde. Jezus vond hem een fijne vent. Maar de boodschap kwam binnen als een schokgolf. Die had hij niet aan zien komen. Het antwoord van Jezus was een klap in zijn gezicht. Hij werd somber en verdrietig. Hij stond op en droop teleurgesteld af. Zonder een woord te zeggen. ‘Want hij had veel bezittingen’ verklaart het verhaal. Hij kwam van een koude kermis thuis in zijn villa. Daar had hij het financieel dik-voor-elkaar. Maar hij moet zich leger hebben gevoeld dan tevoren. Zijn angst om los te laten was groter dan zijn verlangen naar een voller leven.

Niet: toegelaten

Toen hij weg was keek Jezus rond in de kring van zijn leerlingen. Ze zwegen. Benieuwd naar de afloop. In de verlegen stilte sprak Jezus de woorden: ‘Wat is het moeilijk voor rijken om het Koninkrijk van God binnen te gaan.’

En daar zetten we het verhaal vanmorgen stil. Om die woorden even te proeven zoals je een slokje wijn even door je mond laat gaan. De leerlingen van Jezus schrokken van die woorden. Maar let wel, wat Jezus NIET zei, was: ‘Wat is het moeilijk voor rijken om in het Koninkrijk van God *toegelaten* te worden.’ Aan God zal het niet liggen. Iedereen is welkom. Het is de rijkdom zelf die een mens kan

blokkeren. Rijkdom kan een hek plaatsen tussen jou en een voller, spiritueler en rijker leven.

In de weg

Voor een leven in overgave, vreugde en dankbaarheid kan er van alles in de weg zitten. En we hebben allemaal wel iets wat hindert. Je negatieve karaktertrekken. Je tomeloze ambitie om het ver te schoppen in het maatschappelijk leven. Een neiging om het altijd iedereen maar naar de zin te maken. Je koopzucht. We zijn allemaal wel ergens gevoelig voor. Welke blokkade zou Jezus bij ons zien als hij ons aankijkt?

Maar onder al die dingen is er ook deze: je bankrekening. Wanneer die te belangrijk wordt zit ze een leven met en voor God in de weg. Misschien wilde de rijke man zijn bankrekening gescheiden houden van zijn geloof. Maar voor de Bijbel kun je die niet scheiden. Kijk maar naar onze lezing uit het Oude Testament. Wie God wil vinden krijgt er de armen bij.

Produceren en consumeren

Ik weet niet hoe het bij u is, maar bij ons in de straat rijden de bestelbusjes en koeriersdiensten van PostNL en DHL af en aan. Ze bellen ook bij ons aan hoor. Ik ben niet anders dan anderen.

Maar dat straatbeeld is een illustratie van een samenleving die draait op de motor van alsmaar meer consumeren en produceren. De economie regeert. Een economie die, als ik me niet vergis, de rijken steeds rijker maakt en de armen armer. Die cirkel van alsmaar meer consumeren en produceren – je kunt je er nauwelijks aan onttrekken. Maar worden we er gelukkiger van? Welnee, het aantal mensen met burn-out of depressie neem toe, vooral onder jongeren.

Hoopgevend

Er zijn hoopgevende tekenen. Bij jonge mensen lijkt de wal het schip te keren. Steeds meer jonge mensen kiezen niet voor kwantiteit, voor de hoeveelheid geld op hun bankrekening. Ze zien dat het niet alles oplevert. Ze gaan voor kwaliteit. Minder werken. Geen bullshitbaan. Meer nuttig maatschappelijk werk doen.

Ik weet wel: je moet een bepaalde ondergrond hebben om het te kunnen. De hypotheek moet tenslotte betaald worden. Blijkbaar kan het ook lijden. Dat is

niet voor iedereen weggelegd. Voor de chauffeurs van die busjes bijvoorbeeld. Maar het is een hoopgevend teken.

Via de armen

Terug naar de rijke man. ‘Verkoop alles wat je hebt’, zei Jezus. Het zal je maar gezegd worden! Hoe zou (als hij die had) de vrouw van de rijke man daar over gedacht hebben? Of zijn kinderen? Misschien dacht hij wel aan hen toen hij afdroop. Ik denk dat we zijn teleurstelling allemaal wel begrijpen. Wat Jezus zegt is toch veel te veel gevraagd? Dat kan een normaal mens niet opbrengen!

Het is goed om te benadrukken dat Jezus niet van iedere rijke vroeg om zijn bezit te verkopen. Het ging bij deze man om een blokkade van jewelste. En Jezus zag de innerlijke mogelijkheden van de man. Maar Jezus waarschuwde wel rijken in het algemeen. Nooit zei Jezus: ‘Pas op, jullie hoeren of tollenaars.’ Wel: ‘Pas op, jullie rijken.’ De weg naar God loopt via de armen.

Eenzaam

Ik had een collega die predikant was voor Nederlanders in Zwitserland. Dat waren over het algemeen zeer rijke mensen achter hoge hekken met lange oprijlanen. Mijn collega vertelde: ‘Het waren vaak eenzame mensen. Ze wonen ver van hun kinderen en kleinkinderen en krijgen nauwelijks aansluiting bij anderen’.

De weg naar God loopt via hen die jou nodig hebben. Dat was nog niet tot de rijke man doorgedrongen. Misschien had hij gehoopt dat hij een compliment zou krijgen. Dat Jezus zou zeggen: ‘Er zijn er vier goed’. Maar Jezus legde zijn ziel bloot. De man was eenzaam. Daarom zei Jezus: ‘Ga met mij mee. Je zult anderen tegenkomen die je broers en zussen worden.’ Maar hij kon niet. Hij had een hoog hek dat hij elke dag achter zich moest kunnen sluiten. Waar hij niet zou worden herinnerd aan het imperfecte leven er buiten. Zoals enkele inwoners van Bloemendaal die protesteerden tegen de opvang van asielzoekers en de komst van een hospice. Hun dik-voor-elkaar-show mag niet verstoord worden.

Beker van Pythagoras

Op het Griekse eiland Samos kun je hem krijgen: de beker van Pythagoras. Aan die beker hangen verschillende verhalen, waaronder deze. Er werd een tunnel door de rotsen gebouwd. Elke dag kregen de arbeiders een beker wijn. Maar

sommigen namen zoveel dat er voor anderen niets overbleef. Pythagoras wilde hen een lesje leren. Hij ontwierp de zogenaamde 'beker der gerechtigheid'. Als je die beker te vol schenkt, gaat hij op een zeker punt leeg lopen.

De les: wie niet kan delen, zal niets overhouden. Zo gaat het in Gods Koninkrijk.